

Lieve mensen,

Driestromenland, Joden, Christenen en Moslims... Het thema voor dit seizoen...

Kort geleden sprak ik een jonge man,
Mohamad Baghdadi, afkomstig uit Syrië.

In 2013 is hij als bootvluchteling, samen met zijn moeder, naar Nederland gekomen en nu studeert hij geneeskunde in Amsterdam.

Hij vertelde over de boottocht, over de angst en de eenzaamheid op dat grote soms zo wilde water. En over het bidden tot Allah, dat soms heel even hielp...

En hij vertelde hoe verloren ze zich voelden en hoe hij zich toen afvroeg of er wel iemand was die aan hen dacht.

Maanden later, veilig aangekomen in Deurne, hoorde hij dat er in Nederland jaarlijks een *Nacht van de Vluchteling* is en dat precies in de maand dat zij op het water waren, in de nacht van 9 op 10 mei 2013, er 600 mensen in de buurt van Arnhem hebben gelopen om aandacht te vragen en geld in te zamelen voor vluchtelingen.

Hij heeft daarover dit jaar een brief geschreven naar de organisatie van de Nacht van de Vluchteling.

Om de mensen te bedanken die daar toen gelopen hebben, omdat het hem, al was het pas achteraf, zó getroost heeft.

Een bijzondere en ontroerende brief.

Voor wie die brief zou willen lezen, hij is bij de video's op de facebookpagina van de Nacht van de Vluchteling te vinden...

<https://www.facebook.com/nachtvandevluchteling/videos/1857157137868264/>

En terwijl ik luisterde naar zijn verhaal,

dacht ik aan de tekst voor vandaag:

Abram, ga uit je land, laat alles achter... ga,

Ik zal bij je zijn, Ik zal je zegenen....

Een verhaal uit de Bijbel,

én een verhaal uit de Rabbijnse literatuur,

én een verhaal uit de Koran.

Bijzonder is dat in de Bijbel niet de reden vermeld staat waarom Abram wegging. In de Midrasj van de Rabbijnen én in de Koran,

staat dat wel en die verhalen komen overeen.

Het gaat daar om de godenbeelden, die in die tijd aanbeden werden.

En dat zelfs Abrams vader die beelden in zijn winkel verkocht...

Abram vernielde de beelden uit boosheid, want hij had op een godsdienstschool geleerd over de Ene God...

Alleen het grootste beeld vernielde Abram niet.

Terach, de vader van Abram was ontgaan toen hij het zag.

Maar Abram zei: "De beelden kregen ruzie en tenslotte pakte de grootste een stok en sloeg de anderen allemaal kapot..."

"Ga nou gauw", zei Terach, "Je weet toch dat dat niet kan.

Deze beelden praten niet en bewegen niet en kunnen niets...."

"Nou zegt u het zelf!" zei Abram tegen zijn vader,

"Ze kunnen niets!

Er is een ándere God, een lévende God, die de hemel en de aarde gemaakt heeft. Die God wil ik dienen, niet die beelden..."

Maar Abrams vader kon hem niet volgen en het conflict met zijn vader en met de andere mensen in zijn omgeving liep zo hoog op, dat Abram moest vertrekken...

Zo vertelt de legende uit de Midrasjim het

en in de Koran wordt het verhaal vergelijkbaar verteld.

Het trof mij in dat licht ook dat in het dagblad Trouw van afgelopen maandag een artikeltje stond over een mooi gesprek tussen een Imam en een Rabbijn in Den Haag. Over hun gedeelde zorg, en hun zoeken naar verbinding.

In de geschiedenis van Abram zien we hoe het volgens de verhalen ooit begon.

Dezelfde wortels, dezelfde voorvader, en toch zijn de verschillende godsdiensten via de zonen Izaäk en Ismaël zo ver uit elkaar gegroeid.

Natuurlijk, er zijn verschillen.
De geschiedenis ging in het Midden-Oosten
een andere weg dan in Europa,
de uitleg van de verhalen werd en wordt
op een verschillende manier geïnterpreteerd.
Er kwam een Jezus op de ene weg,
een Mohamed op de andere weg
en je kunt de verhalen niet een op een op elkaar leggen.
Maar ook worden meningen over elkaar versterkt
door wat wél en wat niet in de media komt.
De aandacht voor Manhattan deze week is groot.
Begrijpelijk en terecht.
Het gaat om fanatisme, om moord, om mensenlevens.
Maar het is zo jammer dat de kleine verhalen over hoe het ook ánders kan, dan zo ondersneeuwen.
Want wie hoort nog de kleine verhalen?

Daarom vertel ik vanavond dat verhaal over Mohamad uit Syrië, ook weggegaan uit zijn land, op hoop van zegen.

Hij bad tot Allah om een behouden aankomst
en later bedankte hij mensen, met welke achtergrond dan ook,
die uit liefde en zorg voor anderen,
daar bij Arnhem die nacht gelopen hebben.
Een klein verhaal, maar het moet verteld worden.
Ook in het licht van Abram!
Abram ging op weg, wetend wat hij achterliet,
onzeker over wat hem te wachten stond...
Door de verhalen over de weg van Abraham,
zijn uittocht, soms zijn woestijntocht,
lijken de levensverhalen van mensen van vandaag heen te schijnen.
Heel letterlijk soms,
de vluchtelingen die hopen op een nieuwe plek om te wonen,
maar ook ons leven hier.
Als we te maken krijgen met ziekte en verlies,
als we niet weten welke keuzes we moeten maken voor de toekomst.
Als we ons afvragen wat de klimaatverandering zal betekenen
in het leven van onze kinderen en kleinkinderen...
Onze vragen, over hoe het moet,
met moslims, met joden, met christenen.
Driestromenland lijkt soms een tocht door de woestijn.

En toen hoorde ik in mijn woestijn van een klein boekje...
Een Jihad van Liefde, woorden van een metrobestuurder uit Brussel.
Een man, bijna met dezelfde naam als de man uit Syrië over wie ik vertelde, Mohamed El Bachiri...
Ik weet niet of u er iets over gehoord of gelezen heeft,
maar wat maken hij en zijn boekje een indruk op mij.
Een jonge man, een moslim in Brussel,
met een vrouw, en drie kinderen.
Er was die aanslag, vorig jaar op 16 maart,
op de luchthaven van Brussel en in de metro.
En zijn vrouw is een van de slachtoffers.
Als ik probeer me zijn positie voor te stellen...
Hij is slachtoffer van de aanslag, want hij verliest zijn vrouw.
Maar als Marokkaanse moslim
wordt hij door de buitenwereld ook gezien als mogelijke dader.
En toch schrijft hij dit boekje.
Dat wil zeggen, David van Reybroeck heeft zijn woorden opgeschreven.
Want zelf zei hij: Ik kan wel vertellen, maar ik weet niet hoe ik het op zou moeten schrijven.
En David van Reybroeck, Vlaams cultuurhistoricus en schrijver, zei:
"Vertel maar. Ik schrijf het op."
Ik lees er een klein stukje uit voor: blz 90-91

Weet je niet meer hoe het verder moet? Lees dit boekje.

En geef het cadeau aan de mensen om je heen.
We hoorden Mohameds woorden over liefde.
En je zou kunnen denken:
al die mooie woorden over liefde,
wat heb ik eraan en wat zijn ze makkelijk gezegd...
Maar als iemand als deze man,
bij alles wat hij meemaakte en nog steeds meemaakt,
deze woorden zegt, dan zijn ze niet gemakkelijk.
Dan zijn ze, door de diepte heen, gevonden.
Dan zijn het woorden die hij opgedolven heeft
in een woestijn van vragen en verdriet..
Dan zijn het woorden die een bijzondere glans krijgen,
juist doordat ze schuurden en schuren tegen een bittere werkelijkheid.
Want hoe brengt iemand in zijn situatie het op om te kunnen zeggen:
*Liefde kent alleen genade en vergeving,
Liefde oordeelt niet...*

Zijn woorden kunnen misschien richting geven aan al die mensen die,
net als Abram, opstaan en op weg gaan.
De weg van hoop en vertrouwen,
uit het vijanddenken, uit de scheiding die steeds weer dreigt,
de weg naar verbinding en toekomst.

Op hoop van Zegen, de Zegen die aan Abram gegeven werd.
Gezegd om tot zegen te kunnen zijn

De woorden van Mohamad Bagdadi uit Syrië,
laten zien en voelen hoe er troost kan zijn, zelfs als je pas achteraf weet dat je niet alleen was en
dat het dus altijd zin heeft om op te staan en te gaan...
De woorden van Mohamed El Bachiri uit Brussel kunnen, ook in deze dagen, toch weer vooruit
wijzen naar toekomst.
Ze verbinden en kunnen zo iets doen
tegen al die vooroordelen over wie anders is en vooral...
over wie moslim is.
Op de laatste bladzijde van dit boekje staat:
*Als ik niet had meegemaakt wat ik heb meegemaakt,
als niemand me ooit het woord had gegeven,
als niemand me ooit de kans had gegeven om te spreken,
had je nooit gehoord wat ik te zeggen heb.*

*Ik, metrobestuurder,
was een moslim zoals zovelen,
die je niet hoort,
die je niet ziet*

maar die zo talrijk zijn.

Zou het kunnen dat ook wij op die manier
misschien opnieuw vertrouwen leren?
Weten dat we, zoals Abraham, altijd weer op weg mogen gaan?

Laten we blijven lezen, en vertellen en schrijven over liefde.
Verbinding zoeken waar afstand is.
Blijven vertellen over vertrouwen en toekomst.
Voor onszelf, voor onze kinderen en kleinkinderen.
In vertrouwen op de Zegen van die Ene,
en gesteund door woorden die je,
soms in de Bijbel,
soms in de Rabbijnse verhalen,
soms in de Koran
soms in een brief op een Facebookpagina,
soms in een klein boekje,
zomaar toevallen.

Zo zal het zijn.